

Prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (jud. V. Holban)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. D. Manole, G. Dașchevici, L. Bulgac)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Dașchevici, S. Gîrbu, L. Bulgac)

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Petcu Ghenadie,
în cauza civilă, la cererea depusă de Petcu Ghenadie, cu participarea persoanelor
interesate Petcu Natalia și Serviciu Stare Civilă privind constatarea inexactității în actul de
stare civilă,

împotriva încheierii din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Petcu Ghenadie
împotriva deciziei din 26 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 06 mai 2015, Petcu Ghenadie s-a adresat cu o cerere de chemare în
judecată prin care a solicitat constatarea inexactității în certificatul de divorț nr.327 din 06
decembrie 2014 prin schimbarea datei desfacerii căsătoriei și anume din 06 decembrie
2014 în 18 septembrie 1998.

În motivarea cererii a indicat că prin hotărârea din 03 septembrie 1998 a Judecătoriei
Soroca a fost desfăcută căsătoria dintre Petcu Ghenadie și Petcu Natalia, însă pentru
eliberarea certificatului de divorț soții s-au adresat la Oficiul Stării Civile la 06 decembrie
2014.

A susținut reclamantul că indicarea în certificatul de divorț a datei desfacerii
căsătoriei, 06 decembrie 2014 este greșită, iar în momentul adresării eliberării
certificatului de divorț Oficiul Stării Civile urma să indice data desfacerii căsătoriei, 18
septembrie 1998.

A menționat că în temeiul art.39 din Codul familiei, momentul desfacerii căsătoriei se
consideră data la care hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Însă contrar acestor prevederi Oficiul Stării Civile a indicat în certificatul de divorț
data desfacerii căsătoriei 06 decembrie 2014, astfel aplicând prevederile art.40 din Codul
căsătoriei și familiei din redacția legii din 1969.

Petiționarul consideră că inexactitatea din certificatul de divorț urmează a fi
corectată.

Prin hotărârea din 01 iulie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, cererea
depusă de Petcu Ghenadie a fost admisă. S-a constatat faptul inexactității înscrierii în actul
de divorț nr.327 din 06 decembrie 2014 emis de Oficiul Stării Civile Soroca privind

desfacerea căsătoriei dintre Petcu Ghenadie și Petcu Natalia, la rubrica data desfacerii căsătoriei fiind indicată greșit data de 06 decembrie 2014, urmând a fi substituată prin data de 18 septembrie 1998.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Petcu Natalia, la 13 iulie 2015 a declarat apel împotriva hotărârii din 01 iulie 2015 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii de respingere a cererii înaintate de Petcu Ghenadie.

Prin decizia din 26 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Petcu Natalia, s-a casat hotărârea din 01 iulie 2015 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de Petcu Ghenadie.

La data de 02 martie 2017, Petcu Ghenadie a declarat recurs împotriva deciziei din 26 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 24 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat inadmisibil recursul înaintat de Petcu Ghenadie.

La data de 20 octombrie 2017, Petcu Ghenadie a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 24 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, anularea încheierii menționate și transmiterea cauzei spre rejudecare în instanța de recurs.

Prin încheierea din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Petcu Ghenadie împotriva încheierii din 24 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție.

La data de 04 septembrie 2018, Petcu Ghenadie a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 24 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, anularea încheierii menționate și transmiterea cauzei spre rejudecare în instanța de recurs.

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ghenadie Petcu împotriva încheierii din 24 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție.

La data de 27 septembrie 2018 Ghenadie Petcu în temeiul art. 449 lit. e¹) Cod de procedură civilă a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 26 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de revizuire s-a indicat ca la 11 iunie 2018, Curtea Constituțională a pronunțat decizia privind excepția de constituționalitate a textului „căsătoria se consideră încetată din momentul în care s- a înregistrat desfacerea căsătoriei la organele de stare civilă a pct.86 din Instrucțiunile privind modul de înregistrare a actelor de stare civilă în R.S.S. Moldovenească, aprobate prin hotărârea Sovietului Miniștrilor al R.S.S. Moldovenească nr.430 din 30 noiembrie 1983. În decizie Curtea a constatat faptul că modificarea legislației după 03 septembrie 1998 nu urma a afecta situația sa în coraport cu căsătoria desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 03 septembrie 1998, întrucât această hotărâre a fost depusă la Oficiul Stării Civile în luna septembrie 1998.

Totodată, Curtea a mai menționat că faptele constatate și stabilite print-o hotărâre judecătorească de desfacere a căsătoriei, nu urmează a fi constatate din nou de către Oficiul Stării Civile, dat fiind faptul că are autoritatea lucrului judecat, iar faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească nu urmează a fi dovedite din nou.

De asemenea a invocate că atât în actul de divorț cât și în certificatul de divorț întocmite în baza hotărârii Judecătoriei Soroca din 03 septembrie 1998 au fost întocmite în baza Actului de divorț aprobat prin HG RM nr. 558 din 18 mai 2007 precum și a

formularului certificatului de divorț aprobat prin HG RM nr. 757 din 04 iulie 2006, iar formularele în vigoare la momentul pronunțării hotărârii de desfacere a căsătoriei au fost anulate îndată ce au fost aprobate formularele noi. Astfel, dacă în formularele Actului de divorț în vigoare și aplicabil în a. 1998 nu era rubrica „data desfacerii căsătoriei” dar numai „Baza înregistrării divorțului” atunci în Actul de divorț din a. 2014 era prezentă rubrica „Data desfacerii căsătoriei”.

A considerat că circumstanțele expuse mai sus instituie condițiile declarării revizuirii prevăzute de art. 449 lit. b) CPC și anume au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Prin încheierea din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ghenadie Petcu împotriva deciziei din 26 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d.145-148, Vol. II).

La data de 17 decembrie 2018, în termenul prevăzut de lege, Ghenadie Petcu a declarat recurs împotriva încheierii din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie remisă cererea de revizuire spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a indicat că încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată, deoarece a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, cât și cu reținerea unor concluzii arbitrare care sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

A menționat că în încheierea contestată instanța s-a referit doar asupra faptului că temeiurile invocate de către revizuent în cererea de revizuire nu corespund temeiurilor prevăzute la art. 449 lit. e¹) CPC, făcând referire la hotărârea Curții Constituționale nr. 58 din 11 iunie 2018.

A afirmat că instanța de revizuire nu s-a expus asupra temeiului de revizuire probat prin scrisoarea nr. 15859 din 17 august 2018 contrasemnată de Președintele interimar al Judecătoriei Soroca care a motivat-o prin prisma art. 449 lit. b) CPC.

A considerat că instanța în graba și fără a intra în esența motivelor invocate, a găsit un motiv formal de declararea a cererii de revizuire ca inadmisibilă.

La data de 25 ianuarie 2019, în adresa intimațiilor Natalia Petcu și Agenția Servicii Publice a RM, Serviciul Stare Civilă a fost expediată copia recursului declarat de către Ghenadie Petcu cu înștiințarea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art.451 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din recursul declarat rezultă că recurentul î-și exprimă dezacordul cu actul judecătoresc adoptat de către instanța de revizuire prin care a respins ca fiind inadmisibilă cererea sa de revizuire împotriva deciziei din 26 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În acest sens, Colegiul menționează că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care țin de fondul cauzei și sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția care va fi adoptată. Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Astfel, în cererea de revizuire revizuentul a invocat temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) și e¹) CPC, iar Curtea de Apel Chișinău, care a fost sesizată cu judecarea acestei cereri, a respins-o pe motiv că circumstanțele noi pe care le-a cunoscut revizuentul sunt niște concluzii interpretate de revizuent în contextul circumstanțelor cauzei, iar prin decizia Curții Constituționale nr. 58 din 11 iunie 2018, pe care revizuentul își întemeiază cererea de revizuire a fost declarată inadmisibilă sesizarea acestuia nr. 71g/2018, privind excepția de neconstituționalitate a textului „căsătoria se consideră încetată din momentul în care s-a înregistrat desfacerea căsătoriei la organele de stare civilă” din pct. 86 din Instrucțiunile privind modul de înregistrare a actelor de stare civilă în RSSS Moldovenească aprobat prin Hotărârea Sovietului Miniștrilor al RSSS Moldovenești nr. 430 din 30 noiembrie 1983, art. 40 din Codul Căsătoriei și familiei din 26 decembrie 1969, art. 166 alin. (6) din Codul familiei, aprobat prin Legea nr. 1316 din 26 decembrie 2000.

Potrivit art. 449 lit. e¹) CPC, revizuirea se declară în cazul în care a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

La caz, instanța de recurs constată că faptul că revizuentul în cadrul examinării cauzei a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a normei de drept aplicată în speță, nu constituie temei de revizuire prevăzut la art. 449 lit. e) CPC.

În circumstanțele relevate, instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele invocate în recurs, deoarece sunt lipsite de suport legal și nu pot constitui temei de admitere a recursului în sensul declarat, cu atât mai mult că argumentele recursului sunt similare celor invocate și în cererea de revizuire cărora le-a fost dată o apreciere justă de către Curtea de Apel Chișinău.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, Curtea de Apel Chișinău examinând temeiurile de revizuire, corect a stabilit că cererea de revizuire depusă de către Ghenadie Petcu, nu se încadrează în prevederile legale statuate la art. 449 CPC.

Or, admiterea cererii de revizuire, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale.

Sub acest aspect, instanța de recurs reiterează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, de aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

O cerere care nu conține nici unul din aceste temeiuri nu poate fi admisă ca întemeiată, fiind inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri irevocabile.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană cu mai multe ocazii a menționat că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6§1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. România, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul declarat de către Ghenadie Petcu, cu menținerea încheierii din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Ghenadie Petcu.

Se menține încheierea din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea depusă de Petcu Ghenadie, cu participarea persoanelor interesate Petcu Natalia și Serviciu Stare Civilă privind constatarea inexactității în actul de stare civilă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Mariana Pitic

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru